

ПЫТАННІ ДЗЯРЖАЎНАГА ЭКЗАМЕНУ ПА СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ «ГІСТОРЫЯ (ПА НАПРАМКАХ)»

1. Прадмет і задачы гістарычнай навукі. Праблема перыядызацыі гісторыі Беларусі.
2. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі. Дакументальныя і наратыўныя крыніцы.
3. Гістарыяграфія гісторыі Беларусі перыяду са старажытных часоў да канца XVIII ст.
4. Гістарыяграфія гісторыі Беларусі перыяду XIX – пачатку XX ст.
5. Гістарыяграфія гісторыі Беларусі перыяду 1917 г. – пачатку XXI ст.
6. Першабытнае грамадства ў эпоху каменнага веку.
7. Насельніцтва Беларусі ў бронзавым і жалезных вяках.
8. Усходнія славяне: рассяленне на тэрыторыі Беларусі, грамадскі лад, гаспадарчая дзейнасць, рэлігійныя ўяўленні.
9. Полацкае княства ў X – XI ст. Фарміраванне княжацка-вечавага ладу.
10. Тураўская зямля ў X – першай палове XII ст. Асаблівасці грамадска-палітычнага ладу княства.
11. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – XIII стст.
12. Феадальная раздробленасць на беларускіх землях: прычыны, пачатак, наступствы. Дзейнасць князя Глеба Менскага.
13. Распаўсюджванне хрысціянства на тэрыторыі Беларусі. Дзейнасць хрысціянскіх асветнікаў.
14. Культура беларускіх зямель у IX – XIII стст.
15. Барацьба з крыжацкай агрэсіяй і набегамі ардынцаў у першай палове XIII ст.
16. Прычыны і працэс утварэння Вялікага Княства Літоўскага.
17. Вялікае Княства Літоўскае ў часы княжання Гедыміна і Альгерда: унутраная і знешняя палітыка.
18. Абвастрэнне ўнутраных супярэчнасцей у ВКЛ ў часы княжання Ягайлы. Крэўская унія 1385 г. Востраўскае пагадненне 1392 г.
19. Княжанне Вітаўта, яго ўнутраная і знешняя палітыка.
20. Унутрыпалітычныя супярэчнасці ў 1432–1436 гг. Казімір IV і яго палітыка.
21. Агульназемскія прывілеі і іх роля ў фарміраванні правоў феадалаў.
22. Эвалюцыя дзяржаўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – XV стст.
23. Унутрыпалітычнае жыццё Вялікага Княства Літоўскага ў канцы XV – першай палове XVI ст. Рэформы 60-х гг. XVI ст.
24. Знешняя палітыка ВКЛ у канцы XV – першай палове XVI ст. Мяцеж Міхаіла Глінскага.
25. Вялікае Княства Літоўскае ў Лівонскай вайне (1558–1583 гг.). Люблінская ўнія 1569 г.: вытокі, змест, вынікі.
26. Палітычная сітуацыя ў Рэчы Паспалітай і барацьба за захаванне самастойнасці ВКЛ ў апошняй трэці XVI – першай палове XVII ст. Статут 1588 г.

27. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін у беларускіх землях ў XIV – першай палове XVII ст. Рэформа «Устава на валокі» 1557 г.
28. Асноўныя этапы юрыдычнага афармлення прыгоннага права ў Беларусі.
29. Развіццё гарадоў і мястэчак у Беларусі ў XIV – першай палове XVII ст. Магдэбургскае права.
30. Рэфармацыя на беларускіх землях.
31. Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі
32. Берасцейская царкоўная ўнія 1596 г. і лёс уніяцкай царквы.
33. Культура Беларусі ў XIV–XV стст. Этнічныя працэсы на беларускіх землях.
34. Культура Беларусі ў XVI – першай палове XVII ст.: літаратура, кнігадрукаванне, архітэктура, жывапіс, тэатр.
35. Інтэрвенцыя Рэчы Паспалітай у Маскоўскую дзяржаву ў пачатку XVII ст. Смаленская вайна 1632–1634 гг.
36. Казацка-сялянская вайна 1648–1651 гг.: прычыны, баявыя дзеянні, вынікі.
37. Вайна Рэчы Паспалітай з Расіяй 1654–1667 гг. Умовы «вечнага міру» 1686 г. з Расіяй.
38. Эканамічнае становішча і сацыяльныя супярэчнасці на беларускіх землях ў другой палове XVII – першай палове XVIII ст.
39. Дзяржаўна-палітычны крызіс Рэчы Паспалітай у другой палове XVII – першай палове XVIII ст.
40. Беларусь у Паўночнай вайне 1700–1721 гг.
41. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў другой палове XVIII ст. Правядзенне рэформ.
42. Дысідэнцкае пытанне і дзейнасць шляхецкіх канфедэрацый у другой палове XVIII ст. Першы падзел Рэчы Паспалітай.
43. Рэформы Чатырохгадовага (вялікага) сойма. Другі падзел Рэчы Паспалітай.
44. Паўстанне пад кіраўніцтвам Т. Касцюшкі. Трэці падзел Рэчы Паспалітай.
45. Палітыка расійскай улады да насельніцтва беларускіх зямель у 1772–1801 гг.
46. Культура Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.: літаратура і тэатр, жывапіс і архітэктура.
47. Навука і адукацыя на беларускіх землях ў другой палове XVII–XVIII ст.
48. Канфесійнае становішча і этнічныя працэсы на беларускіх землях у другой палове XVII – XVIII ст.
49. Тэрыторыя і насельніцтва Беларусі ў першай палове XIX ст.
50. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў перыяд крызісу феадальна-прыгонніцкіх адносін (канец XVIII – першая палова XIX ст.)
51. Вайна 1812 г. і Беларусь: перадумовы, баявыя дзеянні і вынікі. Палітыка французскіх улад на беларускіх землях.
52. Палітыка расійскага ўраду на тэрыторыі Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
53. Грамадска-палітычны рух у Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
54. Паўстанне 1830–1831 гг. і змены ва ўрадавай палітыцы на тэрыторыі Беларусі.

55. Культура Беларусі ў першай палове XIX ст.
56. Адмена прыгоннага права і асаблівасці яе рэалізацыі на тэрыторыі Беларусі
57. Буржуазныя рэформы 1860–1870-х гг. і іх асаблівасці на тэрыторыі Беларусі.
58. Паўстанне 1863–1864 гг. у Беларусі. К. Каліноўскі: погляды, дзейнасць.
59. Асаблівасці развіцця капіталізму ў сельскай гаспадарцы Беларусі ў другой палове XIX ст.
60. Развіццё капіталістычных адносін ў прамысловай, гандлёвай і крэдытнай сферах Беларусі ў другой палове XIX ст.
61. Урадавая палітыка ў дачыненні да Беларусі ў другой палове XIX ст.
62. Развіццё навуковых даследаванняў на тэрыторыі Беларусі (другая палова XIX – пачатак XX ст.).
63. Культура Беларусі ў другой палове XIX ст.
64. Фарміраванне беларускай нацыі. Этнічныя працэсы ў Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.
65. Грамадска-палітычнае жыццё ў Беларусі ў другой палове XIX ст. Фарміраванне грамадскіх рухаў і палітычных партый.
66. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1900–1914 гг.
67. Сталыпінская аграрная рэформа і яе рэалізацыя ў Беларусі.
68. Рэвалюцыя 1905–1907 гг. і Беларусь.
69. Уздым рэвалюцыйнага і нацыянальна-вызваленчага руху на тэрыторыі Беларусі ў пачатку XX ст. Узнікненне і дзейнасць Беларускай сацыялістычнай грамады (БСГ).
70. Грамадска-палітычнае жыццё Беларусі ў 1907–1914 гг.
71. Беларусь у гады Першай сусветнай вайны.
72. Падзеі Лютаўскай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў Беларусі.
73. Беларускі нацыянальны рух у перыяд ад лютага да кастрычніка 1917 г.
74. Культура Беларусі ў пачатку XX ст.
75. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі і на Заходнім фронце. Першы Усебеларускі з’езд.
76. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі.
77. Новая эканамічная палітыка (НЭП) у Беларусі.
78. Утварэнне Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.
79. Беларусь у часы польска-савецкай вайны. Рыжскі мірны дагавор і яго вынікі.
80. Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у 1920–1930-я гг.
81. Сельская гаспадарка Савецкай Беларусі ў 1920–1930-я гг.
82. Прамысловасць БССР у 1920–1930-я гг.
83. Развіццё культуры ў Савецкай Беларусі ў 20–30-х гг. XX ст.
84. Рэвалюцыйны і нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі (1921–1939 гг.).
85. Сацыяльна-эканамічнае і палітычнае становішча Заходняй Беларусі ў складзе Польскай дзяржавы (1921–1939 гг.).
86. Культура Заходняй Беларусі (1921–1939 гг.).

87. Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва ў БССР у 1921–1927 гг.
88. Беларусь у пачатку Другой сусветнай вайны. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР.
89. Беларусь у пачатку Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі.
90. Нямецка-фашысцкі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі (1941–1944 гг.).
91. Зараджэнне партызанскага руху і падпольнай барацьбы ў Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
92. Цэнтралізацыя кіраўніцтва партызанскай барацьбой у Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Пераўтварэнне партызанскага руху ў масавы.
93. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Удзел беларускага народа ў разгроме Германіі і Японіі.
94. Аднаўленне народнай гаспадаркі БССР ў першае пасляваеннае дзесяцігоддзе. Калектывізацыя ў заходніх абласцях БССР.
95. Грамадска-палітычнае і культурнае жыццё Беларусі (другая палова 1940-х – першая палова 1950-х гг.).
96. Развіццё сельскай гаспадаркі ў БССР у другой палове 1950-х – сярэдзіне 1980-х гг.
97. Развіццё прамысловасці БССР у другой палове 1950-х – сярэдзіне 1980-х гг.
98. Развіццё культуры Беларусі ў другой палове 1950-х – першай палове 1980-х гг.
99. Грамадска-палітычнае жыццё Беларусі (другая палова 1950-х – першая палова 1980-х гг.).
100. Пошук шляхоў перабудовы сацыяльна-эканамічнага і палітычнага жыцця Беларусі ў другой палове 1980-х гг.
101. Беларусь на міжнароднай арэне (1945–1991 гг.).
102. Грамадска-палітычнае і культурнае жыццё ў Беларусі ў канцы 1980-х – пачатку 1990-х гг.
103. Беларусь на шляху да незалежнасці. Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце Беларускай ССР. Стварэнне СНД.
104. Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Станаўленне прэзідэнцкай палітычнай сістэмы ў Беларусі ў сярэдзіне 1990-х гг. – пачатку XXI ст.
105. Развіццё навукі, адукацыі і культуры ў Рэспубліцы Беларусь на сучасным этапе.
106. Знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе.
107. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе.
108. Палітычная сістэма Рэспублікі Беларусь. Грамадскія рухі, аб’яднанні і палітычныя партыі.